

Asikkalan kunta, rakennusvalvonta

kirjaamo@asikkala.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 13.3.2023

Asia: Puiden kaataminen Kanavatie, Asikkala

Väylävirasto hakee lupaa Vääksyn kanava-alueen huonokuntoisten puiden kaatamiseen kiinteistöllä 16-401-6-745. Puuston kuntoarviot perustuvat Puidenhoitajien Oy:n 22.4.2022 päivättyyn kuntoraporttiin sekä Leena Voutilaisen Viher-suunnittelu Villapajusta tekemiin havaintoihin. Suunnitelma koskee yhteensä 60 puuta, joita ei kuitenkaan kaikkia kaadeta, ja siinä on myös esitetty istutettavat puut.

Pydytynä lausuntonaan Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo esittää asiakohdan hankkeesta seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Suunnittelualueella sijaitsee kaksi muinaismuistolain (295/1963) suojaamaa kiinteää muinaisjäännöskohdetta (ks. oheinen karttaliite), ajosillan rauniot (muinaisjäännösrekisterin tunnus *Kalmarinpuisto*, nro 1000003010) ja vesimyllynmyllyn perustukset (muinaisjäännösrekisterin tunnus *Keskimylly*, nro 1000007189). Suunnitelmakarttaan ei ole merkitty sillanraunioita, mutta vertaamalla karttaa kohteiden sijaintitietoihin, kummankaan muinaisjäännöksen alueelle ei ole suunnitelmaan mukaan tulossa puidenhoitoon liittyviä toimenpiteitä. Edellä esitetyn perusteella museo toteaa, ettei henkkeelle ole esteitä arkeologisen kulttuuriperinnön osalta. Edellä mainitut muinaisjäännökset on kuitenkin huomioitava puidenkaadon/hoitotoimien aikana. Kohteisiin kajoaminen ja/tai niiden peittäminen (esim. hakkuujäte, puiden varastointi) on kiellettyä: tämä on huomioitava myös työkoneiden reittien suunnittelussa.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Toimenpidealue sijaitsee Vääksyn kanavan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävässä rakennetussa kulttuuriympäristössä. Vääksyn kanava ja siihen liittyvät rakenteet edustavat kanavarakentamisen huippukautta 1800-luvun jälkipuoliskolta. Kanavamiljöössä on säilynyt odotushuone vuodelta 1910 ja kanavakasöörin asuntoon liittyvä rakennuskantaa sekä 1800-luvun lopun huviloita, joista Danielson-Kalmarin huvila on tunnetuin. (Museovirasto RKY 2009)

RKY-alueita koskevat maankäyttö- ja rakennuslain 24 § valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, joita koskeva valtioneuvoston päätös (2018) edellyttää, että valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen arvojen turvaamisesta huolehditaan.

Maakunnallisesti arvokkaiksi kulttuuriympäristöiksi määriteltyjä alueita koskee suunnittelumääräys: *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, kehittämisessä ja hyödyntämisessä on vaalittava alueen keskeisiä erityispiirteitä ja omaleimaisuutta sekä huomioitava kokonaisuuden kannalta merkittävien maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilyminen.* (Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014).

Toimenpidealueeseen kohdistuu Vääksyn osayleiskaavassa (2010) merkintä *sk-1/1: Kyläkuvallisesti arvokas alue. Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö* ja Vääksyn kanava-alueen rakennuskaavamuutoksessa (1992) kaavamerkintä *LK/s: Kanava-alue, jolla ympäristö historiallisine kivirakenteineen säilytetään.*

Museo ei vastusta huonokuntoisten ja ihmisille tai rakenteille vaarallisten puiden tai oksien poistamista. Kyläkuvallisesti ja maisemallisesti arvokkaita puita ei tule poistaa tai karsia enempää kuin arvokkaan kulttuuriympäristön turvallisuuden ja arvojen ylläpitämisen kannalta on välttämätöntä. Arvokkaan kanavaympäristön merkitys ja kyläkuva perustuu historiallisen rakennuskannan lisäksi oleellisesti myös ihmisen muokkaamaan luonnonympäristöön, jossa puustolla on keskeinen merkitys. Suunnitelman mukaan kaadettujen puiden kannot jyrsitään ja tilalle istutetaan uusia puita istutuskartan mukaisesti. Alue tulee siistiä ympäristön arvoon sopivaksi.

Lahten museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
tutkija, arkeologi	Esko Tikkala
tutkija	Lauri Miettinen

Liitteet Karttaliite

Tiedoksi Museovirasto, Hämeen Ely-keskus

Karttaliite

Ote muinaisjäännösrekisterin kartasta. Suojellut kohteet merkitty punaisella ympyrällä (ylempi merkintä, muinaisjäännösrekisterin kohde *Kalmarinpuisto*, nro 1000003010) ja punaisella rasterilla (rasterimerkintä, muinaisjäännösrekisterin kohde *Keskimyly*, nro 1000007189).